

prosince 1920 táž. Pak-li tedy vůči tomuto stavu věci žalovaná ještě v dovolání provádí, že se žalobkyně již v listopadu 1919, a pak v lednu, dubnu a květnu 1920 cinkem opatřila, že se tedy kryla předem a to za ceny levnější, a že může účtovat jen tu škodu, která při těchto levnějších cenách jako rozdíl vyplývá, jest na omylu a neprávem viní žalobkyni z obmyslnosti. Neboť nákupy cinku, které žalobkyně předsevzala v uvedených měsících, kdy žalovaná ještě v prodlení nebyla, nebyla žalobkyně ani oprávněna, neřku-li povinna účtovat na dodávku od žalované dlužnou; tím kryla jinou svou potřebu, ale nebyla a nemohla to býti koupě krycí na dodávku spornou.

Čís. 1816.

Náhradový zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n.

Přípustnost dovolacího rekursu do usnesení rekursního soudu, jenž odmítl rekurs do usnesení o výpovědi z důvodů formálních.

Právo ku stížnosti přísluší pouze osobě hospodařící na velkostatku, nikoliv však vlastníku, jenž na velkostatku nehospodaří.

(Rozh. ze dne 5. září 1922, R II 354/22.)

Do usnesení prvního soudu, jímž doručena výpověď Státního pozemkového úřadu osobě hospodařící na zahraničním majetku, vznesl vlastník stížnost, již rekursní soud zamítl. **Důvody:** Dle ustanovení § 20 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. přísluší proti výpovědi, dané Státním pozemkovým úřadem osobě hospodařící ve smyslu § 12 a násl. cit. zák., pouze osobě hospodařící stížnost k nadřízenému soudu z důvodů, že nebylo šetřeno ustanovení tohoto zákona. Poněvadž zákon právo stížnosti propůjčuje pouze osobě hospodařící, schází majitelům velkostatku oprávnění ku stížnosti a nebylo proto stížnosti vyhověno.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu vlastníka.

Důvody:

Doslov usnesení rekursního soudu, že se »rekursu nevyhovuje a napadené usnesení potvrzuje«, — mohl by sváděti k domněnce, že soud druhé stolice rozhodl věcně o stížnosti proti výpovědi a že tudíž usnesení rekursního soudu, učiněné před tím, než nabylo účinnosti zákon ze dne 13. července 1922 čís. 220 sb. z. a n. a s ním nové znění § 20, nevyklučující více dovolacího rekursu, není podrobena dalšímu prostředku oprávněnému (srov. původní znění § 20 zákona náhradového). Než z důvodů, příčiněných k usnesení, jemuž jest odporováno, zřejmě vysvítá, že soud druhé stolice v pravdě neučinil rozhodnutí o rekursu, nýbrž odmítl jej pro nedostatek oprávnění jako nepřipustný. Rekurs, podaný do tohoto formálního vyřízení, jest tedy přípustný i dle původního znění § 20 zákona náhradového, ale jest bezdůvodný. Zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. (zákon náhradový), pojednává v §§ 12 a násl. o výpovědi, kterou má Státní pozemkový úřad před skutečným převzetím zabraného majetku dáti osobám, na něm hospodařícím, má na zřeteli také případy, kde na přejímané nemovitosti hospodaří nikoli vlastník, nýbrž někdo jiný. V té příčině nařizuje zejména v § 18 (2), že soud doručí

výpověď osobě hospodařící, a je-li tato rozdílná od vlastníka, také jemu, — a v § 19, že hospodaří-li vlastník na přejímané nemovitosti, může Státní pozemkový úřad sloučiti vyrozumění vlastníka o zamýšleném převzetí s výpovědí. Stanoví-li pak § 20 náhr. zák., že proti výpovědi přísluší o s o b ě h o s p o d a ř í c í stížnost k nadřízenému soudu, nelze tomu rozuměti jinak, než že právo stížnosti proti výpovědi přísluší pouze tomu, kdo skutečně hospodaří na přejímané nemovitosti, jemuž se tedy dává výpověď z hospodaření, nikoli však vlastníku, který na nemovitosti nehospodaří, nebo dokonce třetím osobám, přímo nezúčastněným. Právem bylo tedy stěžovatelům odepřeno oprávnění k rekursu. Nemohou se dovolávatí všobecného ustanovení § 9 nesp. pat., když tu platí zvláštní předpis § 20 zákona náhradového.

Čís. 1817.

Stanice v Těšínsku (Fryštát) byla i po dobu polského obsazení stanicí tuzemskou (§ 100 žel. dopr. ř.). Ustanovení § 100 žel. dopr. ř. odpovídá ustanovení mezinár. úmluvy.

(Rozh. ze dne 5. září 1922, Rv II 168/22.)

Žalobce odevzdal v Nov. Jičíně dne 4. ledna a 13. ledna 1919 tabákové výrobky místní dráze Nov. Jičín—Suchdol k dopravě do Fryštátu, kterážto stanice byla při dojití zboží obsazena a spravována Polskem. Ježto ve stanici té byly u obou zásilek zjištěny úbytky, podal žalobce po rozumu § 100 (1) žel. dopr. ř. žalobu na čs. železniční erár, žádaje náhradu za onen úbytek. Procesní soud první stolice žalobu zamítl a to proto, že podle § 100 žel. dopr. ř. jest rozhodujícím, kdo v době, když zboží s nákladním listem bylo drahou převzato, jest skutečným provozovatelem této dráhy; to byla však nesporně polská správa, pročež pasivní legitimace žalovaného eráru dána není. Odvolací soud uznal dle žaloby. Důvody: Odvolání žalobcovo z důvodů nesprávného právního posouzení věci vznesené jest opodstatněno. Kdežto § 99 žel. dopr. ř. stanoví, kdo jest aktivně oprávněn, práva ze smlouvy nákladní plynoucí uplatniti, určuje § 100 žel. dopr. ř., proti které dráze lze žalobu takovou podati. A tu praví § 100 (3) cit. řádu, že nároky z nákladní smlouvy lze uplatniti žalobou jen proti dráze odesílací nebo proti dráze, která poslední převzala zboží s nákladním listem, anebo proti dráze, na jejíž trati se škoda stala. Pod pojmem »dráha« míní se zde jen dráha, jež zboží, jí odevzdané, také po své trati přepraví. Plyne to jednak z nadpisu § 100 žel. dopr. ř., jenž mluví o ručení několika železnic zúčastněných na přepravě, jednak z § 100 čís. 2 žel. dopr. ř., dle něhož každá následující dráha převzetím zboží a nákladního listu přejímá samostatný závazek, že přepravu provede podle obsahu nákladního listu. I číslo 5 ustanovení praví, že škodu nesou po případě súčasťněné dráhy společně podle poměru délky svých tratí, jimiž se súčasťnilý přepravy. Železniční dopravní řád má tedy v § 100 na mysli, že pouze dráha může býti žalována, jež se na přepravě vůbec súčasťnila; je-li na př. první následující dráha zároveň poslední drahou, lze ji žalobou stihati. V případě, o který jde, byla nesporně čs. dráha poslední drahou, jež zboží s náklad-